

HÜR VE KABUL EDİLMİŞ MASONLAR DERNEĞİ TÜZÜĞÜ

5253 sayılı kanuna uygun olarak tanzim ve onaylanmış olduğu İstanbul Valiliği İl Sivil Toplumla İlişkiler Müdürlüğü'nün 06.02.2025 tarih ve E-87385697-450-827454 sayılı yazısı ile tebliğ edilmiştir.

BİRİNCİ BÖLÜM Kuruluş hükümleri

MADDE 1 - Derneğin adı ve merkezi

- (1) Derneğin adı "Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Derneği"dir.
- (2) Derneğin merkezi İstanbul'dur.

MADDE 2 - Derneğin amacı, çalışma konuları ve biçimleri ile faaliyet alanları:

- (1) Derneğin amacı; kazanç paylaşımı olmaksızın, iyi ve erdemli insanlar arasında kardeşlik, yardımseverlik ruhunun oluşmasına; insanlığın ve toplumun özgürlük içinde düşünsel ve kültürel yönden gelişmesine, olgunlaşmasına; hakikatin aranmasına katkıda bulunmaktır.
- (2) Dernek; bu amacı benimseyen, medeni hakları kullanma ehliyetine sahip, aydın, hür fikirli, iyi ahlâk sahibi, Tanrı'ya inanan, tüm dinlere saygı duyan, vatansever kişilerin ortak çabalarını birleştirir. Bu suretle ülkenin ve ulusun ilerlemesini, uyum içinde gelişmesini sağlamaya çalışır. Yurtiçinde ve yurtdışında kendisinden üstün veya kendisine eşit hiçbir masonik otoriteyi kabul etmez.
- (3) Dernek, yukarıdaki amaçları gerçekleştirmek için:
 - a) Burslar tahsis eder.
 - b) Yardım sandıkları aracılığıyla veya doğrudan doğruya kendi üyelerine ve ihtiyaç sahiplerine ölüm, sakatlık, hastalık, yaşlılık, yoksulluk ve benzeri yardımlarda bulunur. Bu amaçla Dernekler Kanunu hükümlerine uygun olarak "huzurevi", "dinlenme evi" gibi tesisler kurar veya kurdurur ya da istifade ettirir.
 - c) Sosyal yardım ve eğitim amaçlı, piyango, balo, eğlence, temsil, konser, yarışma, konferans ve panel gibi sosyal faaliyetler düzenler.
 - d) Amaç ve hizmet konuları ile ilgili olarak gelir artırıcı projeler için ortaklıklar, iktisadi işletmeler, vakıflar kurar. Bunları işletir veya işletir. Aynı amaca yönelik ortaklıklarla, iktisadi işletmelerle, vakıflarla iş birliği yapar. Platformlar oluşturur.
 - e) Merkez ve şube binalarında, yemek mekânları tesis eder, işletir veya işletir.
- (4) Dernek, bu amacın gerçekleşmesi için "loca" adı verilen kollar halinde çalışır. Her kol, bir isim ve kuruluş tarihine göre bir numara alır, kendi üyeleri arasından seçeceği görevliler vasıtasıyla çalışmalarını sürdürür. Kol yöneticilerinin sayısı, görev alanları ve seçim usulleri, iç düzenlemelerle belirlenir.
- (5) Kollar, masonik, kültürel, felsefi vb. konularda çalışırlar.
- (6) Derneğin üyelerine "Hürmason" denir.
- (7) Dernek üyelerinin bilimsel, toplumsal ve ahlaki alanlarda aydınlanmasını sağlamak için üyelerin katılımı ile toplantılar düzenler ve çalışmalar yapar.
- (8) Dernek, amacını gerçekleştirmek üzere yasal çerçeve içerisinde yurdumuzda veya yabancı ülkelerde bulunan benzeri kuruluşlarla temasa geçebilir.
- (9) Dernek, yurt içinde ve yurtdışında şubeler açabilir.
- (10) Locaların belirleyeceği temsilcilerle her yıl Mayıs ayı içinde İstanbul'da geleneksel yıllık değerlendirme toplantısı yapılır. Büyük Loca Toplantısı olarak adlandırılan bu toplantıda gerek görülürse gelecek yıllar için çalışma programları ve programların uygulanmasında görev alabilecek üyeler belirlenir.
- (11) Masonik çalışmalardan gerek görülenler süreli veya süresiz yayınlarla bastırılır ve üyelerine dağıtılır.

(12) Dernek çalışmalarında ve lokallerinde din, mezhep ve politika konularında tartışmalar yapılması kesinlikle yasaktır.

MADDE 3 - Derneğin kurucuları:

- (1) Dernek kurucuları aşağıdaki isimleri yazılı kimselerdir:
(Soyadı, Adı, Mesleği, Tabiiyeti)
 - a) Yesarioğlu, Servet, Emekli Noter, T.C. (Ölmüştür).
 - b) Öke, Mim Kemal, Operatör, T.C. (Ölmüştür).
 - c) Erer, Raşid, Emekli Vali, T.C. (Ölmüştür).
 - d) Nalçacı, Mustafa Hakkı, Profesör, T.C. (Ölmüştür).
 - e) Cevat, Abdürrahim (Gücüm), Temyiz Azası, (Ölmüştür).
 - f) Osman, Şerafettin, Doktor, T.C. (Ölmüştür).
 - g) Tekin, Halid, Doktor, T.C. (Ölmüştür).
 - h) İhsan, İsmail, Doktor, T.C. (Ölmüştür).
 - ı) Tiner, Şükrü Hazım, Doktor, T.C. (Ölmüştür).
 - i) Çavdar, Mustafa Reşit, Emekli, T.C. (Ölmüştür).
 - j) Sayıt, Emin, Emekli, T.C. (Ölmüştür).

İKİNCİ BÖLÜM **Üyelik hükümleri**

MADDE 4 - Derneğe üye olmak:

- (1) Derneğe aşağıdaki şekilde üye olunur:
 - a) İkinci maddede yazılı amacı benimsemiş ve aynı nitelikleri haiz, 21 yaşını doldurmuş erkekler Derneğe üye olabilir.
 - b) Üyelerin 18 yaşını doldurmuş çocukları ve torunları da aynı esaslar dairesinde Derneğe üye olabilir.
 - c) Derneğe üye olmak isteyen kimse, bir üye tarafından kollardan (localardan) birine yazılı olarak teklif edilebileceği gibi, dilek sahibi Derneğe doğrudan da başvurabilir.
- (2) Üyeliğe alınma usulleri ve koşulları Dernek iç düzenlemesine göre tespit edilir.
- (3) Üyelik başvuru formunun Dernek Sekreterine sevki üzerine üyelik başvurusu, Yönetim Kurulunca en çok otuz gün içinde karara bağlanır ve sonuç yazıyla başvuru sahibine bildirilir.
- (4) Derneğe üye olmak isteyenlerin talepleri gerekli ön inceleme için Dernek Sekreterine sevk edilir. Bu sevk işlemleri adayın üyeliği başvurusu anlamına gelmez.

MADDE 5 - Üyelikten çıkma ve çıkarılmanın şart ve şekilleri:

- (1) Üyelikten çıkma:
 - a) Her üye dilediği zaman, bağlı bulunduğu kol aracılığı ile Dernekten istifa edebilir.
 - b) Kola (loca) verilen istifa, Dernekten istifa sonucunu doğurur ve üyelikten doğan bütün hak ve imtiyazlarını kaybettirir.
- (2) Üyelikten çıkarma:
 - a) Yıllık aidatını 31 Mart tarihine kadar ödememiş olan üyeye, Dernek Yönetim Kurulu'nca yazılı olarak ihtarında bulunulur. İhtarın tebliğinden itibaren bir ay içinde mali mükellefiyetini yerine getirmeyen üyenin Yönetim Kurulu kararıyla Dernekten kaydı silinir.
 - b) Bu tüzüğün 2. maddesinde belirtilen masonluk düşünce ve anlayışıyla bağdaşmayan bir suçtan dolayı mahkûm olanların Dernek üyeliği Yönetim Kurulu kararıyla düşürülür.
 - c) Medeni haklarını kullanması kısmen veya tamamen bir yargı kararıyla kaldırılanların Dernek üyeliği Yönetim Kurulu kararıyla düşürülür.

d) Yüksek Haysiyet Divanı veya Şube Haysiyet Kurulları'nca hakkında Dernek'ten çıkarılması yönünde tavsiye kararı alınan üye, Yönetim Kurulu kararıyla Dernek üyeliğinden çıkarılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Organlar

MADDE 6 - Yönetim ve denetim işleri:

- (1) Derneğin organları aşağıda gösterilmiştir:
 - a) Genel Kurul.
 - b) Yönetim Kurulu.
 - c) Denetleme Kurulu.
 - d) Yüksek Haysiyet Divanı.

MADDE 7 - Dernek Genel Kurulu'nun oluşumu:

- (1) Dernek Genel Kurulu temsil usulüyle aşağıdaki şekilde oluşturulur:
 - a) Dernek Başkanı, Yönetim Kurulu ve Denetleme Kurulu üyeleri.
 - b) Önceki Dernek Başkanları, Önceki Yönetim Kurulu üyeleri.
 - c) Şube genel kurullarınca belirlenen Dernek Genel Kurul delegeleri.

MADDE 8 - Dernek Genel Kurul toplantıları ve yetkileri:

- (1) a) Dernek Genel Kurulu her yıl Kasım ayında, Dernek merkezinin bulunduğu yer olan İstanbul'da olağan olarak toplanır ve Genel Kurul'un görev ve yetkilerine giren konular ile bütçeyi görüşür ve karara bağlar/onaylar. Genel Kurul toplantıları elektronik ortamda da yapılabilir.
 - b) Dernek Genel Kurulu ayrıca, iki yılda bir, sonu tek rakamlı olan yıllarda, Mayıs ayında, dernek merkezinin bulunduğu yer olan İstanbul'da, sadece dernek organlarını seçmek üzere olağan olarak toplanır."
- (2) Genel Kurul, Yönetim veya Denetim Kurulu'nun gerekli gördüğü hallerde veya Dernek Genel Kurul üyelerinden beşte birinin yazılı başvurusu üzerine, Yönetim Kurulu'nca olağanüstü toplantıya çağrılır.
- (3) Genel Kurul'un olağan ve olağanüstü toplantıları, bunların çağrı usulü, toplantı yeri ve toplantı yeter sayısı, toplantının yapılış usulü ve toplantıda görüşülecek hususlarda, Genel Kurul'un görev ve yetkileri hakkında yürürlükteki mevzuat hükümleri uygulanır.
- (4) Dernek Genel Kurulu'nun görev ve yetkileri şunlardır:
 - a) Adaylar arasından Dernek Başkanı'nı ve Dernek Yönetim Kurulu asıl ve yedek üyelerini gizli oyla seçmek.
 - b) Adaylar arasından asıl ve yedek Yüksek Haysiyet Divanı Başkan ve üyeleri ile asıl ve yedek Denetleme Kurulu üyelerini gizli oyla seçmek.
 - c) Dernek tüzüğünü değiştirmek.
 - d) Yönetim ve Denetleme Kurulu raporlarını görüşmek, Yönetim ve Denetleme Kurulu'nu ayrı ayrı ibra etmek.
 - e) Yönetim Kurulu'nca hazırlanan bütçeyi görüşmek, aynen veya değiştirerek kabul etmek.
 - f) Dernek için gerekli taşınmaz mal satın alınması veya kiralanması, ya da mevcut taşınmaz malların satılması veya kiraya verilmesi hususunda Dernek Yönetim Kurulu'na yetki vermek.
 - g) Derneği borç altına sokacak işlemler ile ipotek tesisi için Dernek Yönetim Kurulu'na yetki vermek.
 - h) Derneğin uluslararası faaliyette bulunması hakkında karar almak.
 - ı) Derneğin feshine karar vermek.
 - i) İtiraz halinde üyeliğe kabul ve üyelikten çıkarılma hakkında son kararı vermek.
 - j) Yıllık giriş ve üyelik ödentilerini karara bağlamak.

k) Gerek görülen yerlerde bu tüzükle belirlenen usullere uygun olarak temsilcilik ve şube açılması, birleştirilmesi, kapatılması konusunda Yönetim Kurulu'na yetki vermek.

l) Yönetim Kurulu üyeliklerinin Türkiye geneline adil bir şekilde dağılımını sağlamak amacıyla, coğrafi yönden birbirine yakın şubeleri gruplandırarak, gruplandırılan şubelere isabet eden Dernek Yönetim Kurulu üyeliği kontenjanlarının tespiti konusunda Yönetim Kurulu'na yetki vermek

m) Mevzuatta ve Dernek tüzüğünde, Genel Kurul'ca yapılması belirtilen diğer hususları yerine getirmek.

(5) Genel Kurul kararları, katılanların çoğunluğuyla ve bu tüzükte aksine bir hüküm konulmamış ise açık oylama ile alınır. Gerekirse divan başkanın talebi veya hazır bulunanların onda birinin yazılı isteği üzerine gizli oylama yapılıp yapılmaması Genel Kurul'un onayına sunulur.

MADDE 9 - Dernek Başkanı, Dernek Yönetim Kurulu ve seçim usulleri:

Dernek Genel Kurulu, bir başkan, on dokuz asıl ve on dokuz yedek üyeden oluşan Dernek Yönetim Kurulu'nu gizli oy ile seçer.

MADDE 10 - Dernek Başkanı adaylığı ve seçim usulü:

(1) Derneği her yönden temsil edebilecek özelliklere sahip; bir dönem kol başkanlığı yapmış, seçim yapılacağı yılın 1 Ocak tarihinde üyelikte 17 yılını doldurmuş; hakkında disiplin müeyyidesi uygulanmamış, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan her üye, Dernek Başkanlığı'na aday olabilir.

(2) Dernek Başkanlığı'na aday olacak üye Yönetim Kurulu üyeliğine adaylığını koyamaz. İki dönem üst üste görev yapmış Dernek Başkanı, aradan bir dönem geçmeden tekrar aday olamaz.

(3) Adaylık başvuruları seçim yılının 31 Mart günü saat 17.00'ye kadar Dernek Sekreteri'ne yazılı olarak bizzat ya da Genel Kurul Delegeşi olan bir üye tarafından yapılır. Dernek Sekreteri yukarıdaki şartlara uygun olan adayları, kısa özgeçmişleriyle birlikte, Nisan ayının 15'ine kadar Dernek Genel Kurul delegelerine bildirir.

(4) Dernek Başkanı seçimi, mevcut adaylar arasından gizli oyla yapılır. Seçilebilmek için oylamada hazır bulunan Dernek Genel Kurul delegelerinin salt çoğunluğunun oyunu almak yeterlidir. İlk turda bu çoğunluk sağlanamazsa, en fazla oy alan üç aday arasında seçim tekrarlanır. Bu turda da gerekli oy çoğunluğu sağlanamamışsa, ikinci turda en fazla oy alan iki aday arasında seçime devam edilir, bu turda da çoğunluk sağlanamazsa son turda en çok oyu alan aday seçilmiş olur. Seçilen Dernek Başkanı yemin ederek Büyük Üstat unvanını alır.

(5) Aday olmayanlara verilen oylarla, boş oylar geçersiz sayılır. Her turun seçim nisabı, geçersiz oy sayısı kadar delege toplantıya katılmamış sayılarak, dördüncü fıkraya göre hesaplanır.

MADDE 11 - Yönetim Kurulu üyeliği adaylığı:

(1) Yönetim Kurulu üyelerinin seçileceği yılın 1 Ocak tarihi itibarıyla bir dönem kol başkanlığı yapmış; hakkında disiplin müeyyidesi uygulanmamış, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı her üye Yönetim Kurulu üyeliğine aday olabilir.

2) Adaylık başvuruları 1 Şubat günü saat 17.00'ye kadar yazılı olarak bizzat ya da herhangi bir Dernek Genel Kurul delegeşi tarafından Dernek Yönetim Kurulu'nca bu işle önceden görevlendirilmiş şubelerden birinin başkanlığında yapılır.

Dernek Genel Kurulu, Yönetim Kurulu üyeliklerinin Türkiye geneline adil bir şekilde dağılımını sağlamak amacıyla, coğrafi yönden birbirine yakın şubeleri gruplandırır. Dernek Yönetim Kurulu da gruplandırılan bu şubelere kayıtlı olan üye sayısı toplamı ile orantılı olarak Yönetim Kurulu üyeliği kontenjanı ayırır. Bu gruplar ile gruplara isabet eden Yönetim Kurulu üyeliği kontenjanını seçim yılının Ocak ayında ilan eder. Gruplandırılan bu şubelerde kayıtlı olan Dernek Genel Kurul delegeleri, Dernek Başkanı'nca görevlendirilen Dernek Yönetim Kurulu üyesinin başkanlığında, tayin edilen tarihte ve yerde toplanırlar. Başvuran aday adayları arasından, gruplandırılan bu şubelere tahsis edilen Yönetim Kurulu üyeliği

kontenjanın iki katı kadar adayı gizli oyla seçerler. Şubat ayının son haftasında ve tüm şube gruplarında aynı günde yapılacak bu aday tespiti tarihi Ocak ayında Dernek Başkanı tarafından belirlenir.

(3) Aday tespiti toplantısı sonucu belirlenen adayların isimleri, toplantıyı yönetmekle görevlendirilen Dernek Yönetim Kurulu üyesi tarafından Dernek Sekreteri'ne bildirilir. Dernek Sekreteri, Nisan ayının on beşine kadar, yukarıdaki usule göre belirlenen adayları listeler halinde, aldıkları oy sayısını belirtmeksizin aldıkları oya göre sıralayarak, Dernek Genel Kurul delegelerine gönderir.

MADDE 12 - Yönetim Kurulu üyelerinin seçimi usulü:

(1) Dernek Sekreteri ve Dernek Saymanı, Merkez'de bulunan şubelerin Yönetim Kurulu üyesi seçilme şartlarına sahip üyeleri arasından, seçilen Dernek Başkanı'nın göstereceği en çok iki aday arasından gizli oyla ayrı ayrı seçilirler. Yemin ederek göreve başlarlar. Yemin ederek göreve başlayan Dernek Sekreteri Büyük Sekreter; Dernek Saymanı Büyük Hazine Emni unvanını alırlar.

(2) Yönetim Kurulunun diğer üye adayları, 11. madde uyarınca tespit edilen adaylar arasından gizli oyla ve kontenjana göre seçilirler. Bu seçimde gruplandırılan şubelere ayrılan kontenjan sayısı kadar adaya oy verilir; Gruplandırılan şubelere göre listelenen ve aday tespiti toplantısında aldıkları oy sayısına göre sıralanan aday sayısından kontenjanında fazla ya da kontenjanın yarısından az adaya oy verilmesi halinde verilen oylar geçersiz sayılır. Seçilenler aldıkları oy sayısına göre ve gruplandırılan şube kontenjanına göre ayrı listeler halinde sıralanırlar. Aynı oyu almış olanlar, Derneğe giriş tarihlerine göre listelerdeki yerlerini alırlar.

(3) Üç dönem üst üste Yönetim Kurulu üyeliği yapmış bir üye, aradan bir dönem geçmeden, tekrar Dernek Yönetim Kurulu üyeliğine aday olamaz.

MADDE 13 - Dernek Başkanlığının boşalması:

(1) Dernek Başkanlığı ölüm, istifa veya herhangi bir sebeple boşaldığı takdirde; Dernek Yönetim Kurulu boşalma tarihini takip eden üç ay içerisinde Dernek Genel Kurulu'nu olağanüstü toplantıya davet eder. Bu toplantıda 10. maddedeki şartları taşıyan adaylar arasından yeni Dernek Başkanı seçilir. Yeni seçilen Dernek Başkanı eski başkanın görev süresini tamamlar. Tamamladığı dönem, iki dönemden fazla üst üste aday olamama kısıtlamasına dahil edilmez.

MADDE 14 - Bir önceki dönem Dernek Başkanı:

(1) Bir önceki dönem Dernek Başkanı, Onursal Başkan sıfatıyla Dernek Yönetim Kurulu toplantılarına katılır. Fakat oy kullanamaz.

MADDE 15 - Diğer Yönetim Kurulu üyeliklerinin boşalması:

(1) Dernek Yönetim Kurulu üyeliğinin ölüm, istifa veya başka bir sebeple boşalması halinde, Dernek Başkanı, boşalan göreve, gruplandırılan şube kontenjanlarına göre belirlenen ilk yedek üyeyi on gün içinde davet eder.

MADDE 16 - Dernek Başkanı'nın görev ve yetkileri:

(1) Seçilen Dernek Başkanı iki yıllık bir dönem için görev yapar.

(2) Dernek Başkanı; Derneğin gelenek, prensip ve kurallarının koruyucusu olup, Derneğin yüksek menfaatleri söz konusu olduğunda uygun gördüğü tedbirleri derhal alarak uygular ve bunları ilk Dernek Genel Kurulu toplantısında onaya sunar.

(3) Dernek Başkanı'nın diğer yetkileri şunlardır.

a) Derneğin temsil etmek.

b) Dernek Yönetim Kurulu toplantılarına başkanlık etmek.

c) Dernek Genel Kurulu'nun ve Dernek Yönetim Kurulu'nun kararlarını yürütmek.

d) Dernekçe yapılacak yayınları kontrol etmek veya ettirmek, gerekli izni vermek.

- e) Dernekler Kanunu, Türk Medeni Kanunu, Dernek Tüzüğü ve iç düzenlemelerin kendisine verdiği yetkileri kullanmak.
- f) Dernek Yönetim Kurulu üyeleri arasındaki görev dağılımını yapmak.

MADDE 17 - Dernek Yönetim Kurulu'nun görev dönemi ve yetkileri:

- (1) Seçilen Dernek Yönetim Kurulu üyeleri iki yıllık bir dönem için görev yaparlar. Yemin ederek göreve başlayan Dernek Yönetim Kurulu Üyeleri Büyük Görevli unvanını alırlar.
- (2) Dernek Yönetim Kurulu'nun görev ve yetkileri aşağıda gösterilmiştir:
Dernek Yönetim Kurulu asgari 12 üyenin katılımıyla yılda en az altı defa toplanır. Kararlar mevcudun çoğunluğu ile verilir. Dernek Yönetim Kurulu, Derneğin yürütme ve temsil organı olup, aşağıdaki hususları yerine getirir:
 - a) Derneği temsil etmek veya bu hususta kendi üyelerinden bir veya birkaçına yetki vermek.
 - b) Geçmiş yıl bilanço ve ekleri ile gelecek döneme ait bütçeyi hazırlayarak Dernek Genel Kurulu'na sunmak.
 - c) Derneğin çalışmaları ile ilgili yönetmelikleri ve iç düzenlemeleri yapmak.
 - d) Dernek Genel Kurulu'nun verdiği yetki ile taşınmaz mal satın almak, Derneğe ait taşınır ve taşınmaz malları satmak, bina veya tesis inşa ettirmek, kira sözleşmesi yapmak, Dernek lehine rehin, ipotek veya aynı haklar tesis ettirmek.
 - e) Dernek Genel Kurulu'ndan aldığı yetki ile gerekli görülen yerlerde şube ve temsilcilik açılmasını sağlamak.
 - f) Tüzük değişikliği önerilerini Dernek Genel Kurulu'nun onayına sunmak.
 - g) Dernek Genel Kurulu'nda alınan kararları uygulamak.
 - h) Her faaliyet yılı sonunda Derneğin yıllık bilanço, mali yıl raporu ile Dernek Yönetim Kurulu çalışmalarını açıklayan raporu düzenlemek, toplandığında Dernek Genel Kurulu'na sunmak.
 - ı) Dernek masraflarının tahakkuk ve ita amirliğini yapmak.
 - i) Derneğe üye alınması, üyelikten çıkma veya soruşturma Raporlarına dayalı olarak Şube Haysiyet Kurulları ile Yüksek Haysiyet Divanınca haklarında soruşturma yapılan üyelerin süreli veya süresiz kol (loca) çalışmalarına katılmaktan ve lokallere girmekten yasaklanmaları ve Dernek üyeliğinden çıkartılmaları talepleri hakkında karar vermek
 - j) Derneğin amacını gerçekleştirmek için her çeşit kararı almak ve uygulamak.
 - k) Beşten az kolun (Locanın) bulunduğu şubelerde yeni kurulacak kollar (Localar) için kuruluş ve berat ödentilerini gerektiğinde onda birine kadar indirmek,
 - l) Mevzuatın kendisine verdiği diğer görevleri yapmak ve yetkileri kullanmak.

MADDE 18 - Dernek Denetleme Kurulu:

- (1) Dernek Genel Kurulu, üç asıl ve üç yedek üyeden oluşan Dernek Denetleme Kurulu'nu seçer. Bu kurul altı ayı geçmeyen aralıklarla veya her istediği zaman denetlemesini yapar.
- (2) Denetleme Kurulu, denetleme sonuçlarını bir rapor halinde Dernek Yönetim Kurulu'na ve toplandığında Dernek Genel Kurulu'na sunar.
- (3) Dernek Yönetim Kurulu gerekirse, Merkez ve şubelerdeki deneticilerden oluşacak bir kurul vasıtasıyla, Merkez ve şubelerde denetleme yaptırabileceği gibi; bu denetimi Dernekler Kanunu uyarınca bağımsız denetim kuruluşlarına da yaptırabilir.

MADDE 19 - Yüksek Haysiyet Divanı:

- (1) Yüksek Haysiyet Divanı, bir başkan ve sekiz asıl üye ile bir başkan yedeği ve sekiz yedek üyeden oluşur.
- (2) Başkanlığın ölüm, istifa veya herhangi bir nedenle boşalması halinde, başkanın yedeği Yüksek Haysiyet Divanı Başkanlığı'na getirilir.

- (3) Asıl üyeliğin herhangi bir nedenle boşalması halinde, boşalan asıl üyelik, iç düzenlemelerdeki esaslar dahilinde yedek üyelerce doldurulur.
- (4) Yüksek Haysiyet Divanı'nın seçilme, yedek üyelerin göreve çağrılması, çalışma, soruşturma usul ve esasları iç düzenlemelerle tespit edilir.

MADDE 20 - Disiplin hüküm ve müeyyideleri:

- (1) Şube haysiyet kurulları ve Yüksek Haysiyet Divanı, iç düzenlemeler çerçevesinde yapacağı soruşturma sonucunda; Dernek amaçlarıyla ve masonluğun şeref ve haysiyetiyle bağdaşmayan hareketlerde buldukları ve/veya Derneğin çalışma düzen ve intizamını bozdukları ve/veya Dernek ilkeleri ile bağdaşmayan davranışları tespit edilen üyeler hakkında, olayın şekil ve önemine göre aşağıdaki müeyyidelerden birinin uygulanmasına karar verir:
- a) Uyarma (Üyenin eylemlerinde daha dikkatli olması gerektiğinin kendisine bildirilmesi).
- b) Kınama (Üyenin eylemlerinde kusurlu sayıldığına kendisine bildirilmesi).
- c) Altı ay ile iki yıl arasında süreli olarak Dernek çalışmalarına katılma ve lokallerine girmekten yasaklama.
- d) Dernek üyeliğinden çıkarma.
- (2) Hakkında disiplin müeyyidesi uygulanan ve cezası kesinleşen üye göreve seçilemez, görevli ise görevi sona erer.
- (3) Dernekten çıkarılma kararları hakkında Dernek Genel Kurulu'na yapılacak itirazlar, iç düzenlemelerde yer alan esaslara göre incelenir.
- (4) Uyarma cezası, kararın kesinleşmesinden itibaren iki yıl; kınama cezası 4 yıl geçmekle tüm sonuçlarıyla birlikte ortadan kalkar. Tekerrür halinde, bu hüküm uygulanmaz.
- (5) Birinci fıkrada belirtilen fiillerden herhangi birinin ortaya çıkması halinde Dernek Başkanı, eylemin özelliklerini de dikkate alarak disiplin soruşturması sonuçlanıncaya kadar eylemi yapan üyeyi, tedbiren toplantılara katılmaktan ve Dernek lokallerine girmekten yasaklayabilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Şubeler

MADDE 21 - Şubelerin kuruluşu:

- (1) Genel Kurul kararıyla yurt içinde ve yurt dışında Türk Medeni Kanunu'nun şartlarına uygun olarak yeni şubeler açılabilir veya var olan şubeler kapatılabilir.
- (2) Ayrıca Dernek Yönetim Kurulu coğrafi yönden en uygun konumda olan şubelerin birbirleriyle iş birliği içinde ve uyumlu olarak çalışması için gerekli tedbirleri alır.
- (3) Bu şubeler kuruldukları bölgelerde Türk Medeni Kanunu ve Dernekler Kanunu'na, işbu tüzük hükümlerine ve Dernek iç düzenlemelerine uygun faaliyette bulunurlar.
- (4) Dernek Yönetim Kurulu'nun gerekli gördüğü hallerde, Dernekler Kanunu uyarınca yurt içinde ve yurt dışında temsilcilikler açılabilir.

MADDE 22 - Şube Genel Kurulları:

- (1) Şube genel kurulları, şubede kayıtlı tüm üyelerden oluşur.
- (2) Şubeler, her yıl şube genel kurul toplantısını yaparlar. Sonu tek rakamlı olan yıllarda (iki yılda bir) ise Dernek organlarının seçimi yapılır.
- (3) Şubeler, genel kurullarını Dernek Genel Kurul toplantılarından en az iki ay önce tamamlamak zorundadırlar.
- (4) Şube genel kurullarında, şube yönetim kurulu ve şube denetleme kurulu ile şubeyi Dernek Genel Kurulu'nda temsil edecek her koldan üçer delege seçilir.
- (5) Bünyesinde on beş kol bulunan şubelerde, şube haysiyet kurulu seçilir.

MADDE 23 - Şube Yönetim Kurulu:

- (1) Şube genel kurulu, beş asıl beş yedek üyeden oluşan şube yönetim kurulunu gizli oyla seçer.
- (2) Şube yönetim kurulları, kendi bölgelerinde bulunan kolların (locaların) Dernek amaçlarına uygun olarak faaliyette bulunmalarını sağlar.
- (3) Şube yönetim kurulu, seçimi takip eden ilk toplantısında kendi aralarından bir şube başkanı, bir sekreter, bir de sayman üye seçer.
- (4) Şube giderlerinin ödenmesinde, Dernek Yönetim Kurulu kararıyla hazırlanacak sirküler uyarınca yetkilendirme yapılır.

MADDE 24 - Şube Denetleme Kurulu:

- (1) Şube denetleme kurulunu, üç asıl üç yedek üyeden ibaret olmak üzere, şube genel kurulu seçer. Şube denetleme kurulu, altı ayı geçmeyen aralıklarla her istediği zaman denetlemesini yapar.
- (2) Şube denetleme kurulu, denetleme sonuçlarını, bir rapor halinde şube yönetim kuruluna ve toplandığı zaman şube genel kuruluna sunar.
- (3) Dernek Yönetim Kurulu'nun 17. madde uyarınca sahip olduğu denetleme yetkisi saklıdır.

MADDE 25 - Şube Haysiyet Kurulu:

- (1) Bünyesinde en az on beş kol bulunan şubelerde, şube genel kurulu tarafından bir başkan, bir başkan yedeği, dört asıl üye ve dört yedek üyeden oluşan şube haysiyet kurulu seçilir.
- (2) On beş kolun bulunmadığı şubelerdeki şikâyetlerin hangi haysiyet kurulunda görüşüleceğine Dernek Yönetim Kurulu karar verir.
- (3) Başkanlığın ölüm, istifa veya herhangi bir nedenle boşalması halinde, başkanın yedeği şube haysiyet kurulu başkanlığına getirilir.
- (4) Asıl üyeliğin herhangi bir nedenle boşalması halinde, boşalan asıl üyelik, ilk sıradaki yedek üyeye doldurulur.
- (5) Şube haysiyet kurullarının seçilme, çalışma, soruşturma usul ve esasları iç düzenlemelerle tespit edilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM **Müşterek hükümler**

MADDE 26 - Derneğin temsili:

- (1) Türkiye Cumhuriyeti'nin tüm resmî kurumlarında ve Mahkemelerinde, tüm özel ve tüzel kişilere karşı Derneği, Dernek Başkanı temsil eder. Gerektiğinde Yönetim Kurulu kararıyla, Yönetim Kurulu'nun diğer üyelerine de Derneği birlikte veya ayrı ayrı temsil etmeleri yetkisi verilebilir. Türk Medeni Kanunu'nun ilgili hükmü saklıdır.
- (2) Mali mükellefiyet doğuran konularda iki Yönetim Kurulu üyesinin imzasının bulunması şarttır.
- (3) Dernek Yönetim Kurulu, şubelerin sadece şubeye has yetkilerinin kullanılabilmesini sağlamak amacıyla bir sirküler hazırlar.

MADDE 27 - İdari ve mali işler:

- (1) İdari ve mali işleri düzenleyen içtüzükler Dernek Yönetim Kurulu'nca hazırlanır ve uygulamaya konulur.
- (2) Şubeler tarafından yapılan tahsilat ve ödemeler şubelerce muhasebeleştirilir ve belgeler şubelerde muhafaza edilir. Tahsil edilen üye aidatı ve ödentileri merkez hesabına gönderilir. Şube giderleri, onaylanan bütçe kapsamında merkez tarafından karşılanır. Bu fıkranın uygulama usul ve esasları iç düzenlemelerle belirlenir.

MADDE 28 - Denetim:

- (1) Kolların (locaların) Denetimi: Dernek Yönetim Kurulu, tüm kollarını (localarını), Dernek iç düzenlemelerine göre üyeleri arasından atayacağı gözlemciler vasıtasıyla denetler. Gözlemcilerin seçilme ve çalışma usulleri bir yönetmelikle belirlenir.
- (2) Derneğin İç Denetimi: Dernekte; Genel Kurul, Yönetim Kurulu veya Denetim Kurulu tarafından iç denetim yapılabileceği gibi, bağımsız denetim kuruluşlarına da denetim yaptırılabilir. Genel Kurul, Yönetim Kurulu veya bağımsız denetim kuruluşlarınca denetim yapılmış olması, Denetim Kurulu'nun yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz.
- (3) Denetim Kurulu tarafından en geç altı ayda bir, Derneğin denetimi yapılır.

ALTINCI BÖLÜM **Mali hükümler**

MADDE 29 - Derneğin gelirleri:

- (1) Derneğin gelirleri aşağıda belirtilmiştir:
 - a) Üye aidat ve ödentileri.
 - b) Üyelerin yapacağı bağışlar.
 - c) Dernekçe yapılan yayınlar, tertiplenecek piyango, balo, eğlence, temsil, konser, spor yarışması, konferans ve benzeri gibi yapılan faaliyetlerden sağlanan gelirler.
 - d) Dernek mal varlığının satılması veya kiralanması suretiyle elde edilen gelirler.
 - e) Yardım toplama hakkındaki yasal kurallara uygun olarak toplanacak bağışlar ve yardımlar.
 - f) İktisadi işletmelerin vergiden sonraki kârları.
 - g) Faiz gelirleri, menkul sermaye iratları ve diğer çeşitli gelirler.
- (2) Aidat ve ödenti miktarlarını her yıl için yeniden belirlemeye, arttırmaya veya eksiltmeye Genel Kurul yetkilidir.
- (3) Talepte bulunulması halinde 18-27 yaş arası (28 yaşından gün almamış) mason çocukları ve torunlarından giriş ödentisinin yarısı alınır.
- (4) Her kolun, talepte bulunulması kaydıyla giriş bağışı ödenmeden yılda bir defa derneğe üye alınması konusunda bir kişilik kontenjanı vardır.
- (5) Bu Fıkra 28 Mayıs 2022 tarihli Tüzük değişikliği ile kaldırılmıştır.
- (6) Yıllık ödenti, ait oldukları yılın 31 Mart tarihine kadar ödenir. Yılın son iki ayında üye olanlardan yıllık ödentinin yarısı alınır.
- (7) Dernekte en az kırk yıldan beri aktif olan üyeler, kırk yılını doldurdukları yılın başında Dernek Başkanı tarafından şeref üyesi ilan edilirler. Şeref üyelerinin mali mükellefiyetleri 1 TL'dir.
- (8) Yönetim Kurulu, zaruret içinde bulunan üyelerin, talep etmeleri halinde, bazı esas ve şartlarla, bir yıllık süre için mali mükellefiyetlerinin hafifletilmesine karar verebilir. Bir yıllık sürenin sonunda üyenin talebi halinde ihtiyacın devam edip etmediği yeniden değerlendirilir.
- (9) Şeref üyeleri ile mali mükellefiyetleri azaltılmasına karar verilen üyeler, çalışmalara devam ederler, seçme ve seçilme haklarına sahiptirler.
- (10) Dernek, dış ülkelerdeki tüzel kişilerden veya diğer kuruluşlardan ancak İçişleri Bakanlığı'nın izni ile yardım alabilir.

MADDE 30 - Derneğin borçlanma usulleri:

- (1) Dernek, amacını gerçekleştirmek ve faaliyetlerini yürütebilmek için ihtiyaç duyulması halinde Dernek Genel Kurulu'ndan alacağı yetki ve sınır çerçevesinde, Dernek Yönetim Kurulu kararı ile borçlanma yapabilir.

(2) Bu borçlanma kredili mal ve hizmet alımı konularında olabileceği gibi nakit olarak da yapılabilir. Ancak bu borçlanma, Derneğin gelir kaynakları ile karşılanamayacak miktarlarda ve Derneği ödeme gücüne düşürecek nitelikte yapılamaz, Derneğin taşınmazları teminat olarak gösterilemez.

YEDİNCİ BÖLÜM **Son hükümler**

MADDE 31 - Derneğin feshi halinde malların tasfiyesi:

Dernekler Kanunu'na göre, derneğin feshi halinde, malları Dernek Genel Kurulu'nun 2/3'nün çoğunluğu ile vereceği karara uygun olarak tasfiye olunur.

MADDE 32 - Tüzük değişikliği:

- (1) Tüzük değişikliği Dernek Genel Kurulu kararı ile yapılır.
- (2) Tüzük değişikliği teklifi için Medeni Kanun'un ilgili hükümleri uygulanır.
- (3) Dernek Genel Kurulu'nda tüzük değişikliği yapılabilmesi için, toplantıya katılma hakkı bulunan üyelerin 2/3 çoğunluğu aranır. Çoğunluğun sağlanamaması sebebiyle toplantının ertelenmesi durumunda ikinci toplantıda çoğunluk aranmaz. Ancak, bu toplantıya katılan üye sayısı, Yönetim ve Denetim Kurulları üye tam sayısının iki katından az olamaz. Tüzük değişikliği için gerekli olan karar çoğunluğu, toplantıya katılan üyelerin oylarının 2/3'üdür.

MADDE 33 - Komisyonlar:

- (1) Dernek Yönetim Kurulu tarafından Derneğin faaliyetlerini daha işlevsel hale getirmek amacıyla çalışma komisyonları kurulabilir. Bu komisyonların çalışma usul ve esasları, çalışma konuları ile sayıları iç düzenlemelerle belirlenir.
- (2) Komisyonların görev süresi Yönetim Kurulu'nun görev dönemi ile sınırlıdır. Yönetim Kurulu'nun görev süresi dolduğunda ya da Yönetim Kurulu herhangi bir nedenle istifa etmiş sayıldığında komisyonların görev süresi de sona erer.
- (3) Ayrıca Yönetim Kurulu kararı ile konuya ve ihtiyaca bağlı olarak geçici komisyonlar da kurulabilir.
- (4) Geçici komisyonların görev süresi olaya bağlıdır. İhtiyaç ortadan kalktığında görev süresi sona erer. İhtiyaç sürse dahi geçici komisyonların görev süresi hiçbir şekilde Yönetim Kurulu'nun görev süresini aşamaz.

MADDE 34 - Çelişen hükümlerin varlığı veya kural eksikliklerinde uygulanacak hükümler:

Dernek tüzüğü ve iç tüzüklerin uygulanması sırasında ortaya çıkabilecek çelişki ve kural eksikliklerinde, Dernekler Kanunu ile Türk Medeni Kanunu hükümleri uygulanır.

MADDE 35 - Ek mevzuat:

Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası Tüzüğü, Dernek iç mevzuatı olarak kabul edilmiştir.

MADDE 36 - Yürürlük:

10 Mayıs 2014 tarihli Dernek Genel Kurulunda kabul edilerek yürürlüğe girmiş olan bu Tüzük hükümlerinde yapılan değişiklikler 30 Kasım 2024 tarihli Dernek Genel Kurulunda kabul edilerek aynı tarihte yürürlüğe girmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1-

28 Mayıs 2022 tarihinden önce Tüzüğün 29'uncu maddesinin beşinci fıkrası kapsamında mali mükellefiyetleri hafifletilmiş olan üyelerin kazanılmış hakları saklıdır.